

Profilová maturitní zkouška – dílčí:

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury 2027

Charakteristika zkoušky

Pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury určil ředitel školy v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem školní maturitní seznam literárních děl platný pro MZ 2027. Maturitní seznam literárních děl a kritéria jsou platná i pro opravnou zkoušku a náhradní zkoušku.

Žák sestaví vlastní seznam literárních děl a odevzdá jej řediteli školy nebo jí pověřené osobě na příslušném formuláři k tomu určeném do 31. března pro jarní zkušební období a do 30. června pro podzimní zkušební období. Neodevzdá-li žák vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům školního maturitního seznamu literárních děl platného pro MZ 2027.

Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla (umělecký text). Pracovní list je určen jménem autora a názvem díla. Součástí pracovního listu je též neumělecký text se zadáním ověřujícím znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu.

Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu.

Kritéria pro sestavení vlastního seznamu literárních děl žákem:

Minimální počet literárních děl v žakovském seznamu je 20. Maximální počet literárních děl od téhož autora činí 2. Nejméně dvěma díly musí být v seznamu zastoupena poezie a dvěma díly drama. Žák vybírá minimálně 2 díla ze světové či české literatury do konce 18. století, dále nejméně 3 literární díla ze světové a české literatury 19. století, 5 literárních děl z české literatury 20. a 21. století a 4 literární díla ze světové literatury 20. a 21. století.

Kritéria hodnocení ústní zkoušky:

Ústní zkouška se hodnotí dle následujících kritérií:

1. Analýza uměleckého textu:

- I. část: zasazení výňatku do kontextu díla, téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr max. 4 body

- II. část: vypravěč/lyrický subjekt, postavy (ukázka, dílo), vyprávěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba max. 4 body
- III. část: jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku, tropy a figury a jejich funkce ve výňatku max. 4 body
2. Literárněhistorický kontext:
Kontext autorovy tvorby, literární/obecně kulturní kontext max. 4 body
3. Analýza neuměleckého textu:
- I. část: souvislost mezi výňatky, hlavní myšlenka textu, komunikační situace (např. autorův postoj k tématu, účel textu, předpokládaný adresát) max. 4 body
- II. část: funkční styl, slohový postup, slohový útvar, kompoziční výstavba výňatku, jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku max. 4 body
4. Jazyková kultura max. 4 body

Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0–1–2–3–4. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28.

K úspěšnému složení této dílčí zkoušky je třeba získat nejméně 13 bodů.

Hodnocení je nastaveno:

výborný	28–26 bodů
chvalitebný	25–22 bodů
dobrý	21–18 bodů
dostatečný	17–13 bodů
nedostatečný	12–0 bodů

Profilová maturitní zkouška – dílčí:

Písemná práce z českého jazyka a literatury 2027

Charakteristika zkoušky

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu, jehož minimální rozsah je 250 slov; písemná práce trvá nejméně 120 minut včetně času 10 minut na volbu zadání. Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu. Pro písemnou práci ředitel školy stanoví 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky a z nichž si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, popřípadě výchozí text k zadání, způsob zpracování zadání (komunikační situace) a časové údaje. Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny žáky školy. Písemnou práci konají žáci ve stejný den a stejný čas. Žáci vykonávají písemnou práci do příslušných formulářů.

Pokud žák nevykoná písemnou zkoušku úspěšně, opakuje pouze tuto část zkoušky. Možnost konat ústní zkoušku v řádném termínu tímto není dotčena.

Kritéria hodnocení:

Práce je hodnocena body dle těchto kritérií:

1. Vytvoření textu dle zadání:
 - 1A – míra naplnění zadaného tématu (obsah),
 - 1B – míra splnění zadaného útvaru, komunikační situace.
2. Funkční užití jazykových prostředků:
 - 2A – pravopis, tvarosloví a slovotvorba,
 - 2B – použité jazykové prostředky (vhodnost) a slovní zásoba (přesnost a rozsah).
3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu:
 - 3A – syntaktická stránka textu,
 - 3B – koheze a koherence textu, jeho členění a strukturovanost.

Za každé kritérium je možno přidělit body v rozmezí 0–5, tj. maximální možný počet bodů činí 30.

Minimální počet bodů nutný k úspěšnému složení této dílčí zkoušky činí 12.

Rozsah písemné práce – počítání slov

Jako jedno slovo se počítají:

- předložky jednoslovné (s = 1 slovo; za účelem = 2 slova)
- spojky
- zájmena
- citoslovce (ach ouvej = 2 slova)
- zkratky a zkratková slova (JAMU = 1 slovo; Čedok = 1 slovo)
- víceslovná vlastní jména a názvy (Petr Novák = 1 slovo; Žďár nad Sázavou = 1 slovo)
- číslovky (5 lidí = 2 slova; pět lidí = 2 slova; sedm set dvacet korun = 2 slova)
- rozepsané datum (10. října 2013 = 1 slovo; V Praze 25. května 2013 = 3 slova)
- adresy (pepa@seznam.cz = 1 slovo, Máchova 20 = 1 slovo, 170 00 Praha 7- Holešovice = 1 slovo)
- složená přídavná jména (česko-anglický slovník = 2 slova)

Začlenění výchozího textu do písemné práce:

Žák může do své písemné práce funkčně začlenit výchozí text. Pouhé opsání výchozího textu se však nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, nejedná se totiž o autorský text žáka, který bychom mohli hodnotit. Stejně postupujeme, pokud žák doslovně převeze téma zadání jako nadpis.

Postup při hodnocení opsané písemné práce

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

Hodnocení je nastaveno:

výborný	30–27 bodů
chvalitebný	26–21 bodů
dobrý	20–15 bodů
dostatečný	14–12 bodů
nedostatečný	11–0 bodů